

L'arquitectura com a eina de transformació social

Jornada de reflexió al voltant del paper de l'arquitectura en les lluites i la transformació social organitzada per Sostre Cívic

Vivim temps dramàtics, però alhora il·lusionats. Després de la crisi financera i immobiliària, assistim, per un costat a un empobriment i una galopant **precarització de tots els aspectes de la vida**, i per altra banda a una societat civil cada cop més organitzada i combativa. Com no podia ser d'altra manera l'arquitectura, sovint en el centre del debat, s'ha vist sacsejada i interpel·lada pel moment social i econòmic.

Han caigut els discursos de la supèrbia i les màscares de la impostura d'allò que es va anomenar l'arquitectura icònica, per donar pas a un discurs conscient i de compromís, fonamentat per un costat en la **participació i l'empoderament de les persones**, la recuperació de la tensió individu-col·lectiu i la defensa dels drets socials, i per un altre costat, fonamentat en la racionalitat econòmica, l'honestetat constructiva i la funció metabòlica-ecològica dels edificis.

En particular, a Catalunya, el 2016 hi havia un 22,5% de població en risc de pobresa o d'exclusió social amb necessitat d'habitatge (segons dades de l'Idescat), i és públic i notori que una àmplia part de la resta de la població viu dificultats i manca d'oportunitats per l'accés i manteniment d'un habitatge estable. L'**increment de lloguers abusius** que es viu a Barcelona es comença a escampar com una taca d'oli sobre l'àrea metropolitana i altres ciutats d'arreu del territori.

Una altra qüestió sense solució des de fa segles i que ha arribat fins als nostres dies és l'**infrahabitatge** i les condicions d'habitabilitat. Aquest problema també es viu a les nostres ciutats i més a prop del que imaginem, habitualment de manera invisible. L'arquitectura de l'habitatge i el seu desenvolupament ens posa sobre la taula la seva capacitat de transformació social per la seva rellevància, la seva quantitat i la seva diversitat de respostes.

L'arquitectura, a remolc del naixement del moviment obrer, va voler donar resposta a aquests i altres problemes d'abast social: va néixer així l'habitatge obrer, i de retruc, la consolidació dels postulats moderns. Per altra banda, **noves concepcions espacials dels edificis** faciliten, incorporen o promouen les relacions de veïnatge i comunitàries, com també la forma i la relació entre les peces i entre les unitats habitacionals. Fins i tot el mateix concepte de propietat o ús de l'espai van ser parcialment qüestionats i subvertits al llarg del segle XX fins al final de les avantguardes.

En aquest context, ens sorgeixen algunes preguntes que volem debatre:

- Pot ser l'arquitectura una eina de transformació social?
- Quin és el paper de l'arquitectura en l'actual context d'emergència social i de lluites col·lectives?
- Com queda el rol que ha de jugar l'arquitecte? Ha de ser director, acompanyant, impulsor...?
- Quin és el paper de l'arquitectura en la construcció i generació de xarxa social i comunitària? I en els rols de gènere?
- Quins són els nous paradigmes que estan generant-se al voltant de l'arquitectura transformadora?

(... i moltes qüestions més que esperem que neixin durant la jornada!)

Ponents

- **Joan Vitoria**, de la cooperativa El globus vermell.
- **Arnau Andrés**, de Lacol cooperativa.
- **Maria Morillo**, del projecte Ressó.

Metodologia

Exposició teòrica en forma de breus ponències de 20 minuts aproximadament, amb un debat posterior obert al públic en format de taula rodona.

Destinatàries

La sessió està dirigida a personal tècnic de l'àmbit de l'arquitectura i les ciències socials, així com a professionals dels serveis socials i a membres d'entitats compromeses amb el dret a l'habitatge, especialment aquelles que estan implicades en l'àmbit cooperatiu i de l'ESS.

Inscripcions

Per formalitzar la teva inscripció gratuïta, has d'omplir [aquest formulari](#) abans de l'**11 de desembre**.

Quan?

Dijous 13 de desembre
De 18.00h a 20.00h

A on?

Aula Ronda, al Col·lectiu Ronda.
c. Sant Pere més alt, 59.
Barcelona
Metro Universitat (L1 i L3)